

N:o 142.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 19 maj 1902.
— — — — Andra Kammaren den 20 — —

Riksdagens skrifvelse till Konungen, angående åtgärder för åstadkommande af en bättre fiskerivård för Östersjö- och sötvattensfisket.

(Första Kammarens tillfälliga utskotts (n:o 1) utlåtande n:o 21.)
(Andra Kammarens tillfälliga utskotts (n:o 3) utlåtande n:o 33.)

Till Konungen.

I en inom Riksdagen väckt motion hafva enskilde motionärer gjort framställning, afseende vidtagande af åtgärder för åstadkommande af en bättre fiskerivård för Östersjö- och sötvattensfisket.

Riksdagen, som i anledning af berörda motion i föreskrifven ordning inhemtat upplysningar från landtbruksstyrelsen och från domänstyrelsen, får i förevarande ämne anföra följande.

Den allmänna erfarenheten under senare tider gifver tyvärr vid handen, att fisket flerstädes i landet, äfven der det fordom varit mycket gifvande och för befolkningen utgjort en god inkomstkälla, betydligt aftagit, samt i vissa trakter minskats i den grad, att det nu icke kan med fördel idkas.

Orsakerna dertill äro mångahanda. En stegrad odling af landet och i samband dermed skeende sänkningar och tappningar af sjöar och vatten-

drag, industriens utveckling, anläggning af industriella verk och inrättningar invid vattendragen och dermed förenade nödvändiga dammbyggnader, utsläppande af affallsämnen m. m. i vattnet, allt detta har i väsentlig mån bidragit att minska fisket och utöfva en menlig inverkan på detsamma. I bristande tillsyn å efterlefnaden af de för fiskerinäringens vård befintliga föreskrifter lär man äfven hafva en ytterligare orsak till berörda förhållanden. Slutligen torde äfven gällande lag om rätt till fiske vara en af de bidragande orsakerna till att fisket i allmänhet bedrifvits utan hänsyn till dess fortfarande bestånd. När fiskevattnet nemligen icke skiftats mellan delegarne i detsamma, hafva dessa rätt att bruka fiskevattnet, eftersom de kunna sämjas, och deraf har ofta blifvit följden, att mången, som derstädes eger fiskerätt, söker att i största möjliga måtto för egen del tillgodogöra sig fisket. Sålunda har fisket på många ställen antagit arten af ett slags roffiske, som naturligtvis i hög grad måste menligt inverka på fiskstammens bestånd.

I främmande länder, der fiskerinäringen befinner sig på en högre ståndpunkt, har man sökt åstadkomma ett med god hushållning öfverensstämmande fiske genom att införa bestämmelser om s. k. fiskeriföreningar, bildade af de fiskeberättigade i större sammanhängande fiskevatten. Dessa föreningars uppgift är att för deras medlemmars räkning, på ett rationellt sätt och med hänsyn såväl till den bästa möjliga afkastning af fisket som äfven till fiskestammens bevarande och förökande, bedriva fisket antingen genom särskildt antagna fiskare eller genom fiskets utarrendering. Genom dessa föreningar åstadkommes en bättre ordning och uppsigt öfver fisket än eljest, äfvensom att detta på ett mera tillfredsställande sätt skötes, än om hvarje fiskevattensägare sjelf skulle drifva fisket.

Dylika fiskeriföreningar torde i vårt land på grund af gällande lag om rätt till fiske icke kunna åstadkommas annat än genom frivillig öfverenskommelse mellan samtliga delegarne i fiskevattnet, och de kunna sålunda omöjliggöras genom blott en enda delegares vägran att inträda i föreningen.

En annan af landtbruksstyrelsen ifrågasatt föreningsrörelse synes jemväl vara värd en större uppmärksamhet, nemligen bildandet af försäkringsföreningar för fiskegarnes båtar och redskap. Genom dylika föreningar främjades sjelfverksamheten och solidaritetskänslan mellan fiskeribefolkningen, på samma gång som den enskilde i tillvaron af dessa föreningar funne ett kraftigt stöd under motgångar och ekonomiskt betryck.

I fråga om åtgärder för fiskerinäringens höjande hafva motionärerna påpekat önskvärdheten af att främja dels ökad yrkesskicklighet hos fiskare

och dels större sakkunskap och insigter hos dem, hvilka såsom fiskerinstruktörer eller tillsyningsmän närmast skola vaka öfver efterlefnaden af fiskeristadgan och öfver fiskets bedrivande samt biträda allmänheten med råd och upplysningar deri.

Riksdagen delar motionärernas åsigt derutinnan och anser det vara af stor vikt, att en tillfredsställande sakkunskap står att finna hos dem, som närmast hafva uppsigten öfver fisket och åliggandet att söka befrämja en god fiskevård.

Bristen på sakkunskap i detta afseende är ett ofta öfverklagadt förhållande, men synes naturligast kunna afhjelpas genom lämpligen anordnade undervisningskurser. Fiskeriskolor hafva visserligen tidtals anordnats, men efter en tid upphört till följd af brist på elever, hvilket till en stor del torde hafva sin förklaringsgrund deruti, att undervisningsanstalterna en längre tid varit förlagda på ett ställe. Skola dylika anstalter medföra önskvärdt gagn, torde det med hänsyn till vårt lands vidsträckta beskaffenhet, våra kusters långsträckthet samt mängden af elfvar och vattendrag vara nödvändigt att göra skolorna ambulatoriska, hvarigenom de olika orternas behof skulle bäst tillgodoses.

Understöd af allmänna medel åt fiskare, som vilja genomgå dylika skolor, och anställande af flere fiskeristipendiater torde verksamt befordra samma mål.

Hushållningssällskapen, hvilka det tillkommer att taga initiativ i frågor, som röra fiskerivården och afse fiskerinäringens höjande inom olika orter, torde dervid böra påräkna ett mera verksamt stöd från statens sida såväl i statsanslag till fiskerinäringens befrämjande som genom statens fiskeradministration.

Hvad denna administration beträffar, finnas för statens räkning anställda, förutom fiskeriinspektören, hvilken representerar dess centrala myndighet, två fiskerassistenter, en undervisare i fiskodling och en fiskeristipendiat. Dessa fyra fiskeritjenstemäns verksamhetsområde utgöres för närvarande af hela vårt land. Riksdagen kan ej finna annat, än att med de stora områden, som dessa tjenstemäns verksamhet årligen omfattat, deras tjenstetid blir genom de långa resorna i hög grad splittrad samt att deras förmåga att med noggrannhet och omsorg följa fiskets utveckling och hafva uppsigt öfver fiskeristadgans efterlefnad samt fiskerivården inom de olika delarne af landet blir i hög grad förringad genom att de ej kunna odeladt få följa alla dessa angelägenheter inom ett mera begränsadt område. Detta skulle deremot möjliggöras derigenom, att, såsom också 1881 års fiskerikomité föreslog, hvarje af de ofvannämnda fiskeritjenste-

männen hade hvar sitt distrikt, inom hvilket de skulle uppehålla sig och utöfva sin verksamhet. Genom att taga sitt hemvist i något af distriktets mera betydande centra för fiskerinäringen och om möjligt der leda en större fiskodlingsanstalt blefve fiskeritjenstemannen mera förtrogen med fiskeriförhållandena inom distriktet och bättre i stånd att egna desamma såväl praktiskt som vetenskapligt studium.

Med en sådan af Riksdagen ifrågasatt distriktsindelning torde förenas åtgärder i syfte att samtliga fiskeritjenstemän må kunna odeladt egna sitt arbete åt den uppgift, staten genom dem velat befordra, i stället för att, såsom nu är fallet, några af dem äro i en ej ringa grad upptagna af andra sysselsättningar.

Slutligen vill Riksdagen, beträffande den af motionärerna väckta frågan, huruvida ej de fiskevatten, som finnas å kronoparkerna, synnerligast i Norrland, kunde utarrenderas och derigenom en direkt inkomst tillföras statsverket, framhålla, att, då, såsom känt torde vara, sjöar och vattendrag, belägna å kronans mark i nordligaste delarne af vårt land, ofta erbjuda en stor rikedom på fisk, det synes Riksdagen vara förenligt med en god hushållning från statens sida att tillse, det dessa rikedomar icke förfaras eller förödas genom ett vidsträckt roffiskande, utan att dylika fiskevatten må blifva föremål för en rationel fiskevård och på samma gång tillföra staten någon nämnvärd inkomst.

På grund af hvad Riksdagen sålunda anför, får Riksdagen anhålla, det Eders Kongl. Maj:t täcktes taga i öfvervägande, huruvida och i hvad mån åtgärder i ofvannämnda syfte lämpligen må kunna vidtagas för främjande och upphjelpande af Östersjö- och sötvattensfisket, samt derefter till Riksdagen inkomma med förslag i detta afseende.

Stockholm den 20 maj 1902.

Med undersåtlig vördnad.